

Učebné osnovy vyučovacích predmetov pre 4. ročník

OBSAH:

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia.....	1
Slovenský jazyk a literatúra 4. ročník	2
Anglický jazyk 4. ročník.....	7
Vzdelávacia oblasť: Príroda a spoločnosť.....	10
Prírodoveda 4. ročník.....	10
Vlastiveda 4. ročník.....	13
Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty	17
Etická výchova 4. ročník	17
Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami.....	21
Matematika 4.ročník.....	21
Informatická výchova 4. ročník.....	26
Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce	29
Pracovné vyučovanie 4. ročník	29
Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra	38
Výtvarná výchova 4. ročník	38
Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb.....	43
Telesná a športová výchova 4. ročník.....	43

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Slovenský jazyk a literatúra 4. ročník

Počet hodín za týždeň: 9 hod.

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Základnou funkciou vyučovania slovenského jazyka na primárnom stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku a najmä rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej.

Slovenský jazyk ako vyučovací jazyk má primárne a nezastupiteľné miesto vo vyučovacích predmetoch, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ďalších vyučovacích predmetov. Ovládanie štátneho jazyka na dobrej úrovni zabezpečuje žiakom možnosť nielen dobre zvládnuť školské vzdelávanie, ale i úspešné uplatnenie sa na trhu práce.

Slovenský jazyk v základnej škole má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií. K hlavným aspektom patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry, ktoré by mal zvládať na elementárnej úrovni. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením.

Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku, ako nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka. Písanie je základným nástrojom gramotnosti a zároveň slúži aj ako prostriedok dorozumievací a komunikačný. V oblasti slohu sa učia žiaci vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedú sformulovať prosbu a poďakovanie, vedú sa ospravedlniť, poplať bližkým osobám, formulovať krátku správu.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Vzdelávanie v oblasti Jazyk a komunikácia smeruje k utváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií tým, že vedie žiakov k:

- podpore sebadôvery každého žiaka
- osvojeniu si vedomostí a zručností, ktoré im umožnia vzdelávať sa po celý život
- pochopeniu vzdelávania v slovenskom jazyku
- vnímaniu a postupnému osvojovaniu si jazyka ako prostriedku k získavaniu a odovzdávaniu informácií, k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov
- zvládnutiu základných pravidiel medziludskej komunikácie
- nadobudnutiu vzťahov k slovenským umeleckým dielam a k vlastným čitateľským zážitkom
- k zvyšovaniu jazykovej kultúry ich verbálnych a písomných prejavov.

3. OBSAH UČEBNÉHO PREDMETU:

Zahŕňa rozsah učiva, ktorý sa má žiakovi odovzdať, sprostredkovať ako záväzne, základné učivo z daného tematického celku (vybrané slová, delenie

hlások, ohybné slovné druhy, pojem predpona, delenie predponových slov, slabičné a neslabičné predpony, písanie i, í, y, ý po obojakej spoluhláske, znelé a neznelé spoluhlásky, spodobovanie, priama reč, uvádzacie vety, ohybné slovné druhy, gramatické kategórie podstatných mien a slovies, neohybné slovné druhy) aby sa zabezpečila požadovaná úroveň vzdelávania žiaka v materinskom jazyku. Ak žiaci zvládnu základné učivo, učiteľ má možnosť diferencovať nároky na žiakov v súlade s ich schopnosťami a záujmami.

Predmet Slovenský jazyk a literatúra vo 4. ročníku spája jazykové vyučovanie - jazykovú zložku, slohovú výchovu, ktoré nie sú navzájom oddelené ale tvoria integrálnu súčasť a taktiež čítanie a literárna výchova .

Žiaci veku primeranou formou získavajú základné poznatky z písania, zo zvukovej stránky jazyka, z pravopisu a morfológie. Javy v slohovej výchove (umelecký a vecný text, diskusia, názor, opis prírody písomne i ústne, cielený rozhovor – interview, reprodukcia rozprávania, časová postupnosť, opis literárnej postavy vymýšľanie príbehov) sa preberajú v súlade s jazykovými javmi a s využitím textov v literatúre s dôrazom na rozvoj komunikačných zručností. Obsahom vyučovania literatúry je súbor umeleckých ukážok a diel zo slovenskej a svetovej literatúry, ktorý zodpovedá ontogenetickým možnostiam žiakov – čitateľov.

4. METÓDY A FORMY PRÁCE

Učiteľ využíva rozličné metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntatickú atď.) a rozličné formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku. Významné miesto má *samostatná práca* s dôrazom na *diferencovanosť úloh a individuálny prístup učiteľa k žiakom*. Ďalej je to *práca vo dvojiciach* či *skupinách*, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Dôležité je rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom *didaktických hier*. Dôsledne uplatňovať *zásadu názornosti*. Využívať akusticko-auditívne pomôcky a opticko-akustický kanál (*televízia, video, interaktívna tabuľa*).

PRIEREZOVÉ TÉMY

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke:

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy. Učivo tematiky Dopravná výchova je povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov základných škôl. Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke – ako chodcov alebo cyklistov – pričom je potrebné mať na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel.

Ciele výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke zahŕňajú oblasť kognitívnu, afektívnu a psychomotorickú, ktoré je potrebné rozvíjať. Ciele sú zostavené v zmysle týchto kritérií :

- sformovať si mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
- uplatňovať si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, a to ako chodec, , cyklista, cestujúci (spolujazdec) a pod.,
- pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,

- uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Uplatňuje sa v témach:

- Vybrané slová
- Slovné druhy
- Vlastné podstatné mená – názvy štátov, pohorí, riek
- O filmoch
- O rozhlase
- Modrá planéta

Osobnostný a sociálny rozvoj:

Rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život. Znamená rozvíjanie osobnostných a sociálnych spôsobilostí, ktoré spätne akademický rozvoj podporujú. Aby žiak získal kvalitné vzdelanie, je potrebné, aby si rozvíjal sebareflexiu (rozmýšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie. Je potrebné, aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných. Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam, ale aj rodinnej výchove.

Uplatňuje sa v témach:

- Umelecký a vecný text
- Priama reč
- Vybrané slová
- Slovné druhy
- O knihách a čítaní
- O hre so slovami a písmenami
- O prísloviach a porekadlách
- O autorských rozprávkach
- O rozhlase
- O hudbe, zvukoch a tichu
- O maliaroch obrazoch a komikse
- Z každého rožku trošku
- V mestskej knižnici

Environmentálna výchova:

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primetané a vhodné – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám v prírode.

Uplatňuje sa v témach:

- Opis prírody
- Slovné druhy
- Vlastné podstatné mená – názvy štátov, pohorí, riek
- Vybrané slová
- O hudbe, zvukoch a tichu
- Spodobovanie

- O hre so slovami a písmenami
- O bájkach
- O autorských rozprávkach
- O filmoch
- O maliaroch obrazoch a komikse
- Dovidenia šarkan
- Studenovodský vodopád
- Modrá planéta

Mediálna výchova:

Jedným z významných socializačných faktorov ovplyvňujúcich hodnoty, postoje a správanie jedinca sú médiá. Cieľom prierezovej tematiky je, aby žiaci:

- lepšie porozumeli pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovali,
- dokázali posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, pozitívne formujúce ich osobnostný a profesionálny rast,
- dokázali si uvedomiť negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať,
- vedeli tvoriť mediálne produkty.

Uplatňuje sa v témach:

- Umelecký a vecný text
- Priama reč
- Rozhovor (interview)
- Slovné druhy
- O knihách a čítaní
- O bájkach
- O autorských rozprávkach
- O divadle
- O rozhlase
- O filmoch
- O televízi
- O hudbe, zvukoch a tichu

Multikultúrna výchova:

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehľbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr.

Cieľom je výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerance, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti. Edukačná činnosť je zameraná na to, aby škola a školské vzdelávanie fungovali ako spravodlivé systémy, kde majú všetci žiaci rovnakú príležitosť rozvíjať svoj potenciál. Žiaci spoznávajú svoju kultúru aj iné kultúry, históriu, zvyky a tradície ich predstaviteľov, rešpektujú tieto kultúry ako rovnocenné a dokážu s ich príslušníkmi konštruktívne komunikovať a spolupracovať.

Uplatňuje sa v témach:

- Slovné druhy
- Vlastné podstatné mená

- Vybrané slová
- Spodobovanie
- O divadle
- O rozhlase
- O filmoch
- O televízii
- Tajomní Mayovia

Ochrana života a zdravia:

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza.. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí, poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky, osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinúť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia, formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Uplatňuje sa v témach:

- Slovné druhy
- Spodobovanie
- Vybrané slová
- O filmoch
- O televízii
- U starkého na dedine
- Studenovodský vodopád
- Háďaj, kto som

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra:

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky. Je zameraná na ochranu tradičnej kultúry a folklóru na ochranu nehmotného kultúrneho dedičstva na ochranu a podporu rozmanitosti kultúrnych prejavov

Uplatňuje sa v témach:

- Slovné druhy
- Priama reč
- Vybrané slová
- O prísloviach a porekadlách
- O divadle
- U starkého na dedine

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti:

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt. V tejto prierezovej téme je obsah zameraný na postupnosť jednotlivých krokov a metodológiu tvorby projektu, ktorú budú môcť využívať v ostatných predmetoch alebo aj v mimoškolskej činnosti, pri prezentácii svojej školy.

Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Uplatňuje sa v témach:

- Slovné druhy
- Vybrané slová
- O maliaroch obrazoch a komikse

5. UČEBNÉ ZDROJE

HIRSCHNEROVÁ, Z., ADAME, R.: Pracovný zošit k učebnici Slovenský jazyk pre 4. ročník ZŠ; AITEC 2011

HIRSCHNEROVÁ, Z.: Metodická príručka k súboru Slovenský jazyk pre 4. ročník ZŠ; AITEC, 2011

ŠKOVIERA, A., HIRSCHNEROVÁ, Z.: Spievanky – Vybranky, pracovný zošit; Multimediálny disk; AITEC, 2012

HIRSCHNEROVÁ, Z., ADAME, R., Učebnica Slovenský jazyk pre 4. roč. ZŠ, AITEC 2011

6. HODNOTENIE

Predmet bude hodnotený známkami podľa metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ

Anglický jazyk 4. ročník

Počet hodín zatýždeň: 3 hod.

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Záujem o štúdium anglického jazyka v posledných rokoch stále rastie. Je to dané nielen požiadavkou zo strany rodičov či žiakov ale najmä spoločenským vývinom. Vstup našej krajiny do EÚ a jej štruktúr si žiada ovládanie cudzích jazykov, dobré vedomosti a komunikačné zručnosti. Jednou z možností ako túto požiadavku naplniť je začať vyučovať anglický jazyk už mladšom školskom veku a riadiť sa heslom: „ Čím skôr, tým lepšie.“ Skorý začiatok vyučovania anglického jazyka má pozitívny vplyv na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa. Otvára žiakom nový obzor pri spoznávaní iných kultúr a tým rozvíja aj tolerantnosť dieťaťa voči iným kultúram. Uľahčuje deťom prácu pri vyučovaní formou IKT metód.

Cieľom predkladaných učebných osnov z cudzích jazykov je ponúknuť učiacim sa nielen súhrn jazykových kompetencií, ale aj kompetencie všeobecné tak, aby ich jazyková príprava efektívne zodpovedala požiadavkám moderného európskeho demokratického občana pripraveného na život v spojenej Európe. Učenie sa cudzích jazykov podporuje otvorenejší prístup k ľuďom. Komunikácia a rozvoj kompetencií v cudzom jazyku sú dôležité pre podporu mobility v rámci Európskej únie, umožňujú občanom plne využívať slobodu pracovať a študovať v niektorom z jej členských štátov. Orientácia jazykového vzdelávania na kompetencie v nemalej miere vytvára podmienky pre nadpredmetové a medzipredmetové vzťahy, ktoré pomáhajú učiacemu sa chápať vzťahy medzi jednotlivými zložkami okolia a sveta, v ktorom existujú. Chápanie jazykového vzdelávania ako „vzdelávania pre život“ umožňuje každému jedincovi žiť podľa vlastných predstáv a uspokojenia.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Všeobecné ciele

vzbudiť záujem o cudzie jazyky,
vytvoriť základ pre ďalšie jazykové vzdelávanie,
rozvíjať komunikačné kompetencie žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
podporovať všestranný rozvoj žiakov: kognitívny (trénovať schopnosť žiakov vnímať a pamätať si, systematicky trénovať jazykové činnosti receptívnym a produktívnym spôsobom), sociálny, emocionálny, osobnostný,
rozvíjať interkultúrnu kompetenciu,
rozvíjať všetky jazykové činnosti: počúvanie s porozumením, rozprávanie;
postupne zaraďovať čítanie s porozumením a písanie,
využívať medzipredmetové vzťahy.

Sociálne ciele

akceptovať seba ako súčasť skupiny,
uplatniť vzájomnú ohľaduplnosť,
zmysluplne spolupracovať s partnerom,
akceptovať spolupatričnosť k skupine,
vedome predĺžiť fázy sústredenia a práce,
pomáhať iným, povzbudiť ich,
rozpoznať a prijať spoločnú zodpovednosť,
akceptovať rozhodnutie väčšiny,
vedieť sa prispôbiť a presadiť,
požičať niečo, poprosiť o niečo,
ospravedlniť sa,
rozpoznať a akceptovať chyby,
naučiť sa znieť prehry,
prevziať zodpovednosť za seba.

Žiak na úrovni A 1.1+ dokáže:

spájať písmená,
spájať slová pomocou spojovacích výrazov, napr. „a“, „alebo“.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

identifikovať známe slová,
identifikovať najzákladnejšie slovné spojenia a veľmi jednoduché vety týkajúce sa jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
porozumieť najzákladnejším slovným spojeniam a veľmi jednoduchým vetám, ktoré sa týkajú jeho osoby a oblasti jeho záujmov,
porozumieť jednoduchým pokynom k práci na vyučovacej hodine,
porozumieť jednoduchým pokynom ako sa orientovať,
porozumieť jednoduchým otázkam na známe témy,
porozumieť hlavnej myšlienke vypočutého jednoduchého textu za predpokladu, že je hovorený zreteľne, je starostlivo artikulovaný a porozumenie je podporené vizuálnymi podnetmi.

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na úrovni A1.1+ dokáže:

identifikovať hlásky,
vyhľadávať známe slová a základné slovné spojenia,
porozumieť a zapamätať si jednoduché slová a vety na známe témy,
prečítať a porozumieť jednoduché pokyny k práci na vyučovacej hodine,
porozumieť hlavnej myšlienke jednoduchého textu na známu tému,
porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom, napr. na plagátoch, pohľadniciach.

3. OBSAH UČEBNÉHO PREDMETU

Na hodinách sa má vytvoriť hravá atmosféra, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu. V začiatkovej fáze vyučovania anglického jazyka hrajú dôležitú úlohu **parajazykové** (rytmus, intonácia) a **nonverbálne** (gestikulácia, mimika) prostriedky.

Správne zvolenými metódami sa má vyprovokovať chuť do učenia a využiť prirodzená zvedavosť dieťaťa. Je nutné zohľadniť potreby dieťaťa a umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami. Prihliada sa aj na vyjadrovacie schopnosti žiaka, kreativitu, sociálne správanie a rečové zručnosti. V prvom rade má dieťa jazyk zažiť a použiť v komunikácii s partnerom. Pritom majú u začiatovníkov prednosť počúvanie a hovorenie. Čítanie a písanie sa pridávajú neskôr podľa schopností detí a v rámci kontextu.

4. METÓDY A FORMY PRÁCE

Metódy práce:

- výklad
- motivačné metódy rozhovoru
- reprodukčné i produktívne metódy upevňovania učiva
- demonštračné vizuálne i audiovizuálne metódy
- dramatizačné metódy
- interaktívne metódy
- heuristické metódy projektovej práce
- problémová

Formy práce:

- individuálna a skupinová práca žiakov, tímové hry
- práca vo dvojici
- frontálna výučba
- práca s učebnicou, pracovným zošitom, multimediami, CD, časopisom a internetom

PRIEREZOVÉ TÉMY

Ochrana života a zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Témy

- Voľný čas a záľuby

Environmentálna výchova vedie žiakov ku komplexnému pochopeniu vzájomných vzťahov medzi organizmami a vzťahom človeka k životnému prostrediu.

Témy

- Človek a príroda

Osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakom základy pre plnohodnotný a zodpovedný život.

Témy

- Rodina a spoločnosť
- Škola, domov a bývanie.
- Stravovanie
- Voľný čas a záľuby
- Vzdelanie a práca

- Obliekanie a móda

Mediálna výchova je zameraná na získanie a rozvoj mediálnej gramotnosti, osvojenie mediálnych kompetencií.

Témy

- To isté a predsa iné. Modelovanie red'kovky*
- Domov a bývanie
- Rodina a spoločnosť

Multikultúrna výchova je výchovné a vzdelávacie pôsobenie zamerané na rozvoj poznania rozličných tradičných aj nových kultúr a subkultúr, akceptáciu kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality a rozvoj tolerancie, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti.

Témy

- Vzdelanie
- Domov a bývanie
- Stravovanie
- Halloween – tekvice.
- Christmas/Vianoce
- Veľká noc/Easter

Dopravná výchova je zameraná na základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách.

Témy

- Voľný čas a záľuby
- Doprava a cestovanie

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti – jej cieľom je naučiť žiakov prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti.

Témy

- Voľný čas a záľuby – tvorba projektu
- Vianoce – tvorba projektu
- Veľká noc – tvorba projektu
- Moja rodina – tvorba projektu

5. UČEBNÉ ZDROJE

Učebnica Family and Friends pre 4. roč. ZŠ, Pracovný zošit Family and Friends pre 4. roč., obrázky a plagáty k témam, CD prehrávač, CD s nahrávkami, interaktívna tabuľa, počítač, prekladové slovníky, CD s pesničkami

6. HODNOTENIE PREDMETU

Na hodnotenie predmetu vychádzame s Metodického pokynu č. 7/2009-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy. Anglický jazyk klasifikujeme. Hodnotiť žiaka a následne klasifikovať musíme komplexne, na princípe individuálneho prístupu k osobnosti a hľadať u žiaka iba dobré veci. Snažíme sa pri klasifikácii sledovať a zisťovať prírastok vedomostí.

Spôsoby hodnotenia:

- Verbálne
- Neverbálne
- Hodnotenie žiakov

Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ

Prírodoveda 4. ročník

Počet hodín zatýždeň: 2 hod.

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Predmet prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotná veda. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi a zákonitostami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesná stránka samotného poznávacieho procesu. Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosti a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Hlavným cieľom predmetu je rozvíjať poznanie dieťaťa v oblasti spoznávania prírodného prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby bolo samostatne schopné orientovať sa v informáciách a vedieť ich spracovávať objektívne do takej miery, do akej mu to povoľuje jeho kognitívna úroveň. Cieľ je možné bližšie špecifikovať, prírodoveda má deti viesť k :

- o spoznávaní životného prostredia, k pozorovaniu zmien, ktoré sa v ňom dejú, k vnímaniu pozorovaných javov ako častí komplexného celku prírody.
- o rozvoju schopnosti získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch.
- o rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.
- o opisovaní, porovnávaní a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.
- o rozvoju schopnosti realizovať jednoduché prírodovedné experimenty.
- o nazeraní na problémy a ich riešenia z rôznych uhlov pohľadu.
- o tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie.
- o uvedomení si potreby prírodu chrániť a k aktívnemu zapojeniu sa do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje.

poznaniu fungovania ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu

3. OBSAH UČEBNÉHO PREDMETU

Predmet prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravotná veda. Oblasť sú integrované predovšetkým preto, lebo cieľom predmetu nie je rozvíjanie obsahu samostatných vedných disciplín, ale postupné oboznamovanie sa s prírodnými javmi

a zákonitosťami tak, aby sa u dieťaťa zároveň s prírodovedným poznaním rozvíjala aj procesúalna stránka samotného poznávacieho procesu. Vyučovanie je postavené na pozorovacích a výskumných aktivitách, ktorých cieľom je riešenie čiastkových problémov, pričom východiskom k stanovovaniu vyučovacích problémov sú aktuálne detské vedomosti, ich minulé skúsenosť a úroveň ich kognitívnych schopností. Samotné edukačné činnosti sú zamerané na iniciáciu skúmania javov a udalostí, ktoré sú spojené s bezprostredným životným prostredím dieťaťa a s dieťaťom samým. Prostredníctvom experimentálne zameraného vyučovania si deti rozvíjajú pozitívny vzťah k prírode, ale aj k samotnej vede.

4. METÓDY A FORMY PRÁCE

Pri realizácii cieľov a úloh prírodovedy sa najčastejšie uplatňujú tieto **metódy**: pozorovanie, rozhovor, rozprávanie, vysvetľovanie, beseda, práca s demonštračným materiálom, práca s internetom a IKT, práca s encyklopédiou, práca s modelmi, pokus, experiment, projekt, vychádzka, exkurzia;

a **organizačné formy** : frontálne vyučovanie, skupinové vyučovanie, kooperatívne učenie, diferencované vyučovanie, projektové vyučovanie a vyučovanie v blokoch, domáca – individuálna práca žiakov – projekty.

PRIEREZOVÉ TĚMY

Enviromentálna výchova – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám vo voľnej prírode, starať sa o životné prostredie vo svojom okolí.

Enviromentálnu výchovu budem aplikovať do vyučovania pri týchto témach:

Pátrame po stopách živočíchov: Stavba tela živočíchov, Základné prejavy života živočíchov, Rozmnožovanie živočíchov, Mláďatá živočíchov, Živočíchý žijúce vo vzduchu, Živočíchý žijúce v pôde, Živočíchý žijúce vo vode,
Pátrame po živote rastlín: Rastliny – živé organizmy, Časti tela rastlín, Listy, Kvetý, Plody rastlín, Rozmnožovanie rastlín, Dĺžka života rastlín, Voda ako zdroj obživy živočíchov: Kedy je voda čistá,

Osobný sociálny rozvoj – rozvíja u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu. Rozvíja sa ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život.

Pátrame po tom, čo je sila: Sila,

Pátrame po tom, čo je Vesmír: Pohyby Zeme,

Jednoduché stroje: Páka, Naklonená rovina, Kladka, Ozubené koleso,

Pátrame po tom, čo je elektrická energia: Elektrická energia, Čo je blesk,

Ochrana života a zdravia: – cieľom vzdelávania je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a tiež zdravia života iných ľudí.

Pátrame po tom, čo je sila: Sila, Magnetická sila, Gravitačná sila,

Pátrame po tom, čo je elektrická energia: Elektrický prúd, Elektrický izolant,

Statická elektrina, Pátrame po stopách živočíchov: Stavba tela živočíchov,

Základné prejavy života živočíchov, Dýchanie a pohyb živočíchov,

Voda ako zdroj obživy živočíchov:

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: – prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli – komunikovať, argumentovať, používať informácie

a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Pátrame po tom, čo je sila: Magnetická sila, Gravitačná sila,

Pátrame po tom, čo je Vesmír: Vesmír, Hviezdy a planéty,

Jednoduché stroje: Využitie ozubených kolies v bežnom živote,

Pátrame po stopách živočíchov: Rast a vývin živočíchov, Prostredie v ktorom živočích žijú, Živočích žijúce na súši – suchozemské živočích,

Mediálna výchova – cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno – vzdelávaciu a mravnú).

Pátrame po tom, čo je Vesmír: Vesmírne telesá, Vákuum, Čierne diery,

Skúmanie vesmíru, Hviezdy a planéty, Raketoplány, Odpor vzduchu,

Pátrame po stopách živočíchov: Stavba tela živočíchov, Základné prejavy života živočíchov, Plazy,

Pátrame po tom, čo je sila: Magnetické pole Zeme, Kompas, Gravitačná sila a hmotnosť predmetov

Jednoduché stroje: Využitie bežných strojov v živote, Ozubené koleso,

Multikultúrna výchova – cieľom prierezovej témy je rozvoj tolerancie, akceptácia kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti (v boji proti rasizmu, či xenofóbii).

Pátrame po tom, čo je Vesmír: Slnecná sústava,

Jednoduché stroje: Využitie ozubených kolies v bežnom živote,

Pátrame po stopách živočíchov: Typické druhy živočíchov, Rast a vývin živočíchov, Prostredie v ktorom živočích žijú, Živočích žijúce na súši – suchozemské živočích,

5. UČEBNÉ ZDROJE

Prírodoveda 4 – pracovná učebnica pre 1. stupeň základných škôl (Adame, Kováčiková), encyklopédie, internet, interaktívna tabuľa, obrázky

6. HODNOTENIE PREDMETU

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011. Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne najmenej dvakrát v polročnom hodnotiacom období. Hodnotenie v predmete Prírodoveda sa vykonáva klasifikáciou.

Vlastiveda 4.. ročník

Počet hodín za týždeň: 1 hod.

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Vlastiveda je predmetom, ktorý skúma reálny svet, v ktorom sa žiak bezprostredne pohybuje. Je to blízke alebo menej vzdialené okolie domu, školy, obce alebo regiónu, v ktorom žiak žije.

V krátkosti to môžeme nazvať ako objavovanie reálneho sveta žiakmi v určitom čase a priestore, vzájomné ovplyvňovanie sa človeka a prírody. Práve čas a priestor sú chápané ako základné kategórie spoločenského života, ktorými si ľudia môžu odovzdávať svoje informácie. Je v nich sprostredkovaný aj rozdielny život ľudí

v jednotlivých kultúrach. Súčasťou vlastivedy je spoznávanie minulosti, vzácných predmetov, ktoré nám vypovedajú o živote našich predkov, ale aj významných osobností. Vnímať, spoznávať a vytvoriť si kladný vzťah ku krajine, v ktorej žiak žije, je hlavnou úlohou vo všetkých troch ročníkoch primárneho vzdelávania.

Určité vlastivedné poznávanie začína už v detstve, v priestore a okolí dieťaťa, ktorý sa vyznačuje množstvom zaujímavých vecí, kde dieťa získava odpoveď na množstvo otázok. Obsah vlastivedy v primárnom vzdelávaní je naplnený emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a dojmov z krajiny, v ktorej žije. S tým úzko súvisí aj poznávanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, v ktorej žije. Poznávanie svojej krajiny v jednotlivých ročných obdobiach s dôrazom na starostlivosť a bezpečnosť o zdravie, vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase, a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu, ale aj celej vlasti musí byť spojené s poznaním histórie. Vlastiveda má aj činnostné zameranie. Odporúčame preto aj vychádzky s vlastivednými námetmi. Ak to nie je možné z bezpečnostného hľadiska, vhodné sú aj multimediálne prezentácie. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym a historickým vzdelávaním. Vlastiveda inak nazývaná aj »Objavujeme Slovensko« je rozdelená na tri veľké celky: Príroda Slovenska, Ľudia a Slovensko v minulosti a dnes. V časti »Príroda Slovenska« je základom spoznávanie určitých prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávania prostredníctvom obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú historické príbehy. Ich pilier tvoria významné udalosti v histórii Slovákov v istom časovom slede. Žiaci sa oboznamujú s najvýznamnejšími a najatraktívnejšími časťami regiónov. Tieto môžu byť realizované prostredníctvom modelových výletov.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Výučba vlastivedy v 4. ročníku ZŠ je zameraná na zážitkové poznávanie oblastí Slovenska.

Pre žiakov je pri tom dôležité orientovať sa na mape, vedieť čítať mapu s porozumením a rozprávať o obrázkoch, fotografiách, porovnávať jednotlivé oblasti s krajom, v ktorom žiak žije. Jej hlavným cieľom je podporovať chuť učiť sa, získavať zaujímavé informácie, triediť ich, využívať v kontextových situáciách. Rozvíjať schopnosť objavovať a snahu vysvetľovať, všímať si priestor, v ktorom žijeme a jeho premeny, prejavovať záujem o spôsob života ľudí v blízkom okolí (v triede, škole, obci) a vedieť spolupracovať. Akceptovať ľudí, ktorí prišli na Slovensko z iných štátov a naučiť sa ich tolerovať.

Súhrn cieľov:

- poznať priestor, v ktorom žiak žije,
- orientovať sa v priestore a čase,
- orientovať sa v mape, narábať s veku primeranými historickými prameňmi,
- rozvíjať si vzťah ku krajine a spoločnosti prostredníctvom príbehov, rozprávok,
- rozvíjať schopnosť využívať poznatky a zistenia zo svojich skúseností, pozorovaní, objavovaní,
- vnímať vzťah prírody a človeka, vzájomné ovplyvňovanie sa,
- využívať zdroje informácií na opisovanie charakteristík prostredia, ich porovnávanie,
- vnímať ľudí aj z iných kultúrnych oblastí.

3. OBSAH UČEBNÉHO PREDMETU

Krajina, v ktorej žijeme

- Čítanie mapy Slovenska, časová priamka, územné členenie kraja

Mestá a dediny

- Charakteristika mesta a dediny.
- Krajské mestá.

Cestujeme z Bratislavy do Košíc

- Cestujeme po Bratislave.
- Cestujeme po Košiciach.
- Hľadanie cesty z miesta nášho bydliska do Košíc alebo Bratislavy, Dóm sv. Alžbety,

- Gejzír v Herľanoch.

- Moje obľúbené miesto na cestovanie – ako by sme tam cestovali v minulosti a dnes.

Zaujímavosti zo Slovenska

- Baníctvo na Slovensku v minulosti a zaujímavosti s ním spojené.

Tradície a zvyky

- Historické regióny na Slovensku.
- Zvyky a tradície podľa historických regiónov.
- Život v stredovekom meste.
- Skanzeny.

V súlade s prírodou

- Ideme do hôr – prípravy, horská služba. Pravidlá bezpečného správania sa v horách.

- Ako sa oddychovalo v horách v minulosti a ako dnes.

- Prírodné zaujímavosti vytvorené prírodou. Prírodné zaujímavosti vytvorené človekom.

4. METÓDY A FORMY PRÁCE

Výchovné a vzdelávacie stratégie – formy a metódy práce

- individuálny prístup
- pozorovacie metódy,
- rozhovor, rozprávanie, vysvetľovanie
- beseda, interview
- vychádzka
- metóda praktických činností
- projektové metódy

PRIEREZOVÉ TÉMY

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj v základnom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, je praktická a má využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi utvárať praktické životné spôsobilosti/zručnosti.

- Spoznávame Bratislavu
- Ktorá preprava je najvýhodnejšia
- Roztancované Slovensko - piesne a tance
- Vodstvo v krajine

Multikultúrna výchova

Prierezová téma Multikultúrna výchova v základnom vzdelávaní umožňuje žiakom zoznamovať sa s rozmanitosťou rôznych kultúr, ich tradíciami a hodnotami. Na

pozadí tejto rozmanitosti si potom žiaci môžu lepšie uvedomovať svoju vlastnú kultúrnu identitu, tradície a hodnoty.

- Roztancované Slovensko - piesne a tance
- Rodinné zvyky a tradície
- Kultúrne regióny Slovenska
- Náš samosprávny kraj - Banskobystrický
Environmentálna výchova

Prierezová téma Environmentálna výchova vedie jednotlivca k pochopeniu komplexnosti a zložitosti vzťahov človeka a životného prostredia, t.j. k pochopeniu nutnosti postupného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti a k poznaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti a k poznávaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti i každého jednotlivca.

- Členitosť krajiny
- Ideme do hôr
- Lesníctvo
- Poľnohospodárstvo
- Priemysel
- Z Bratislavy do Košíc -
- z Košíc do Bratislavy
- Spoznávame Košice
- Ako môžeme cestovať po Slovensku
- Mestá na mape Slovenska
Mediálna výchova

Prierezová téma Mediálna výchova v základnom vzdelávaní ponúka elementárne poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Médiá a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov pre stále väčší okruh príjemcov

- Povešť o Kráľovej holi a Kriváni
- Roztancované Slovensko - piesne a tance
- Kultúrne regióny Slovenska
Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia sa sústreďuje najmä na utváranie pozitívnych postojov k svojmu organizmu, k svojmu zdraviu i k zdraviu iných a zachovania zdravia v bežných i krízových situáciách. Prostredníctvom tejto prierezovej témy sa dieťa učí vnímať svoj stav zdravia i choroby a vyjadriť dospelému pocity z vlastného ochorenia ako aj na elementárnej úrovni pomôcť druhým pri úraze alebo ochorení, napr., privolaním dospelšej osoby.

- Život v meste
- Časová priamka
- Ideme do hôr
- Plavíme sa po Dunaji a Dunajci

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Deti sa už v školskom veku stávajú účastníkmi cestnej premávky najčastejšie ako chodci, ako cyklisti, kolobežkári a korčuliari, ale aj ako cestujúci v osobnej i hromadnej doprave. Deti sú zraniteľné, nemajú z vývinového hľadiska ešte dobrý odhad vzdialenosti, preto by ešte nemali prechádzať cez cestu bez sprievodu starších detí alebo dospelých

- Život v meste
- Časová priamka

- Ktorá preprava je najvýhodnejšia
- Spoznáваме Bratislavu
- Ako môžeme cestovať po Slovensku

5. UČEBNÉ ZDROJE

- Vlastiveda pre 4. ročník, autori prof. PhDr. Mária Kožuchová, CSc., Mgr. Renáta Matúšková, Mgr. Mária Šimunková, 2011
 - Pracovný zošit z Vlastivedy pre 4. ročník, Mária Kožuchová, Mgr. Renáta Matúšková, 2012

6. HODNOTENIE PREDMETU

- verbálne (slovné)
- neverbálne (mimika, gestá)

Predmet VLA je klasifikovaný na vysvedčení známkami.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- a) výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- b) požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- c) učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

Prospech žiaka klasifikujeme stupňom:

- 1 – výborný,
- 2 – chváľitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný.

Vzdelávacia oblasť: Človek a hodnoty

Etická výchova 4. ročník

Počet hodín zatýždeň: 1 hod.

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Poslaním povinnej voliteľného predmetu etická výchova je vychovávať osobnosť s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej úcta k človeku a k prírode, spolupráca, prosociálnosť a národné hodnoty zaujímajú významné miesto. Pri plnení tohto cieľa sa neuspokojuje iba s poskytovaním informácií o morálnych zásadách, ale zážitkovým učením účinne podporuje pochopenie a interiorizáciu (zvnútornenie) mravných noriem a napomáha osvojeniu správania sa, ktoré je s nimi v súlade. Pripravuje mladých ľudí pre život v tom zmysle, aby raz ako dospelí prispeli k vytváraniu harmonických a stabilných vzťahov v rodine, na pracovisku, medzi spoločenskými skupinami, v národe a medzi národmi.

Etická výchova sa prvom rade zameriava na výchovu k prosociálnosti, ktorá sa odráža v morálnych postojoch a v regulácii správania žiakov. Pre etickú výchovu je primárny rozvoj etických postojov a prosociálneho správania. Jej súčasťou je aj rozvoj sociálnych zručností /otvorená komunikácia, empatia, pozitívne hodnotenie iných.../ ako aj podpora mentálnej hygieny, podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom etickej výchovy je vychovať osobnosť, ktorá:

- má svoju vlastnú identitu, je sama sebou a pritom táto identita zahŕňa v sebe aj prosociálnosť,
- má pozitívny vzťah k životu a ľuďom spojený so zdravou kritickosťou,
- jej správanie je určované osobným presvedčením a interiorizovanými etickými normami, vyplývajúcimi z univerzálnej solidarity a spravodlivosti, a preto je do istej miery nezávislá od tlaku spoločnosti,
- má zrelý morálny úsudok opierajúci sa o zovšeobecnené zásady, preto je schopná správne reagovať aj v neočakávaných a zložitých situáciách,
- charakterizuje ju spojenie správneho myslenia a správneho konania,
- koná v súlade so svojimi zásadami, ale aj s citovou zaangažovanosťou - súlad medzi emóciami a chcením – nekoná len z povinnosti a bez nadšenia s pocitom sebaľústi,
- prijíma iných v ich rozdielnosti, akceptuje ich názory a je ochotná na prijateľný kompromis, ktorý ale nie je v rozpore so všeľudskými hodnotami, je ochotná a schopná spolupracovať a iniciovať spoluprácu.

3. OBSAH UČEBNÉHO PREDMETU

Obsah etickej výchovy je orientovaný na atribúty, ktoré treba v dieťati rozvíjať, aby sme dosiahli výchovné ciele. Tieto atribúty sa premietajú v tematických celkoch učebných osnov. Ide o tzv. desať základných tém a šesť aplikačných tém:

1. otvorená komunikácia
2. dôstojnosť ľudskej osoby, sebaúcta, pozitívne hodnotenie seba
3. pozitívne hodnotenie iných
4. tvorivosť a iniciatíva
5. vyjadrovanie citov
6. empatia
7. asertivita
8. reálne a zobrazené vzory
9. prosociálne správanie – pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca, priateľstvo
10. komplexná prosociálnosť
11. etika – hľadanie koreňov prosociálneho správania
12. etika a ekonomické hodnoty
13. etika a náboženstvá – tolerancia a úcta
14. rodina, v ktorej žijem
15. výchova k manželstvu a rodičovstvu
16. ochrana prírody a životného prostredia.

4. METÓDY A FORMY PRÁCE

Dosahovanie cieľov sa realizuje najmä prostredníctvom zážitkových metód, ktoré vytvárajú optimálne podmienky pre budovanie mravného úsudku a zvnútorňovanie ponúkaných hodnôt.

Postup prijatia hodnôt ETV do života žiakov je daný skutočnosťou, že každému rozhodnutiu človeka predchádza poznanie (reflexia) a každé poznanie sa začína zmyslovým vnímaním. V ETV je odporúčaná schéma vyjadrená v pojmoch:

1. senzibilizácia – scitlivenie (emocionálne i kognitívne) na problém, na tému, na hodnotu
2. nácvik v podmienkach triedy,
3. reálna skúsenosť - transfer (v rodine, na ulici, medzi kamarátmi...).

Učiteľ pritom používa rôzne metódy a techniky (hru, hranie rolí, hranie scénok, anketové metódy, metódu posilňovania, problémové vyučovanie, dramatizácia ...)
V etickej výchove im hovoríme zjednodušene – cvičenia, aktivity. Je dôležité si uvedomiť, že aktivity sú len prostriedkom, ktorý umožní **hodnotovú reflexiu**, tá je súčasťou každého kroku. (Hodnotenie prežitého rozumom napr. – Čo som prežil? Čo som si uvedomil? Ako to súvisí so životom vo mne, okolo mňa? Čo z toho vyplýva pre môj život?) Bez reflexie by ostal žiakovi iba pekný zážitok, ktorý sotva ovplyvní jeho postoje a správanie. Preto je v metodických príručkách osobitná časť venovaná otázkam vhodným na reflexiu. Ak nacvičíme so žiakmi určité správanie (napr. pozdrav, ospravedlnenie, odmietnutie...) v triede, ešte to neznamená, že to budú robiť aj doma a na ulici. Máme však k dispozícii viacero techník, ktoré napomáhajú tomu, aby žiaci osvojené zručnosti a skúsenosti prenášali do každodenného života (napr. záznamy pozorovaní, vedenie denníka, zbieranie článkov, interview s rodičmi alebo inými osobami...). Tejto časti hovoríme v etickej výchove transfer – prenos z hodiny ETV do bežného života rodiny, triedy a iných vzťahov, do ktorých žiak vstupuje.

PRIEREZOVÉ TÉMY

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj v základnom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, je praktická a má využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi utvárať praktické životné spôsobilosti/zručnosti.

- Čo očakávame od chlapcov a čo očakávame od dievčat
- /Chlapci a dievčatá/
- Základné komunikačné zručnosti
- /Čarovné slovíčka
- Malý florentský pisárík/
- Tolerancia.
- / Okuliarnik/
- Ponúknuť žiakom víziu spolupracujúceho spoločenstva ako základ pre dobré spolužitie
- /Batož plný želaní/

Multikultúrna výchova

Prierezová téma Multikultúrna výchova v základnom vzdelávaní umožňuje žiakom zoznamovať sa s rozmanitosťou rôznych kultúr, ich tradíciami a hodnotami. Na pozadí tejto rozmanitosti si potom žiaci môžu lepšie uvedomovať svoju vlastnú kultúrnu identitu, tradície a hodnoty.

- Čím sa líšime
- / Chlapec s dvoma očami/
- Kultivované správanie
- / Ako spolu vychádzame/
- Tolerancia
- Vnútorň svet druhého pohlavia
- / Môj zvláštny sen/
- Čo očakávame od chlapcov a čo očakávame od dievčat
- /Chlapci a dievčatá/

Environmentálna výchova

Prierezová téma Environmentálna výchova vedie jednotlivca k pochopeniu komplexnosti a zložitosti vzťahov človeka a životného prostredia, t.j. k pochopeniu nutnosti postupného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti a k poznaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti a k poznávaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti i každého jednotlivca.

- Slovensko, moje rodisko
- Vlasť
- Čo chýba nášmu regiónu
- Tradície nášho regiónu

Mediálna výchova

Prierezová téma Mediálna výchova v základnom vzdelávaní ponúka elementárne poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Médiá a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov pre stále väčší okruh príjemcov

- Môj vzor
- Filmový vzor
- / Môj filmový hrdina/
- Čitateľský návyk ako možný vzor objavovania prosociálnych vzorov
- / Môj literárny vzor/
- Pozitívne a negatívne vplyvy TV, filmu, počítačových hier, reklamy, prezentácia prosociálnych vzorov v bezprostrednom

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia sa sústreďuje najmä na utváranie pozitívnych postojov k svojmu organizmu, k svojmu zdraviu i k zdraviu iných a zachovania zdravia v bežných i krízových situáciách. Prostredníctvom tejto prierezovej témy sa dieťa učí vnímať svoj stav zdravia i choroby a vyjadriť dospelému pocity z vlastného ochorenia ako aj na elementárnej úrovni pomôcť druhým pri úraze alebo ochorení, napr., privolaním dospelého osoby.

- Individuálne a skupinové práva
- / Let balónom
- Riešenie každodenných problémov
- / Neslušné slová/

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Deti sa už v školskom veku stávajú účastníkmi cestnej premávky najčastejšie ako chodci, ako cyklisti, kolobežkári a korčuliari, ale aj ako cestujúci v osobnej i hromadnej doprave. Deti sú zraniteľné, nemajú z vývinového hľadiska ešte dobrý odhad vzdialenosti, preto by ešte nemali prechádzať cez cestu bez sprievodu starších detí alebo dospelých

- Pravidlá
- / Ktoré nám uľahčujú život/
- Individuálne a skupinové práva
- / Let balónom/
- Povinnosti
- / Práva a povinnosti/

Regionálna výchova

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

- Slovensko, moje rodisko
- Vlast'
- Čo chýba nášmu regiónu
- Tradície nášho regiónu

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt.

- Čo mi dala etická výchova
- Môj vzor
- Sloboda a zodpovednosť
- / Môj kamarát, môj vzor/

5. UČEBNÉ ZDROJE

Etická výchova pre 4. ročník ZŠ, PaedDr. Eva Ivanová, PhDr. Ľubica Kopinová, Mgr. Mária Otottová

6. HODNOTENIE PREDMETU

- verbálne (slovné)
- neverbálne (mimika, gestá)

Predmet ETV je klasifikovaný na vysvedčení známkami.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- a) výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- b) požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- d) učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

Prospech žiaka klasifikujeme stupňom:

- 1 – výborný,
- 2 – chválitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný
- 5 – nedostatočný.

Vzdelávacia oblasť: Matematika a práca s informáciami

Matematika 4.ročník

Počet hodín za týždeň: 4 hod.

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Matematika rozvíja u žiakov matematické myslenie, ktoré je potrebné pri riešení rôznych problémov v každodenných situáciách. Je rozpracovaná na kompetenčnom základe, čo zaručuje vysokú mieru schopnosti aplikácie matematických poznatkov v praxi.

Učebný predmet matematika 4. ročníka ZŠ je založený na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využívaní manuálnych a intelektových činností žiakov. Osvojené základné matematické vedomosti umožňujú získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá by sa mala prelínať celým základným

matematickým vzdelaním a vytvárať predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Učebný predmet matematika na 1. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote,
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych schopností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka, informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom učebného predmetu matematika na 1. stupni ZŠ je rozvoj tých schopností žiakov, pomocou ktorých sa pripravujú na samostatné získavanie a aplikáciu poznatkov. Na dosiahnutie tohto cieľa majú získať také skúsenosti, ktoré vyústia do poznávacích metód zodpovedajúcich veku žiakov.

Presnejšia špecifikácia cieľov:

- veku primerané presné použitie materinského a odborného jazyka, tabuliek, grafov a diagramov,
- v súlade s osvojením matematického obsahu a prostredníctvom numerických výpočtov spamäti, písomne aj na kalkulačke, rozvíjať numerické zručnosti žiakov,
- na základe skúseností a činností rozvíjanie orientácie žiakov v rovine a v priestore, riešením úloh a problémov postupné budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou, na základe využitia induktívnych metód rozvíjať matematické nazeranie, logické a kritické myslenie,
- spolu s ostatnými učebnými predmetmi sa podieľať na primeranom rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT (kalkulátory, počítače) k vyhľadávaniu, spracovaniu a uloženiu informácií,
- viesť žiakov k získaniu a rozvíjaniu zručností súvisiacich s procesom učenia sa,
- systematickým, premysleným a diferencovaným riadením práce žiakov podporiť a upevňovať kladné morálne a vôľové vlastnosti žiakov.

3. OBSAH UČEBNÉHO PREDMETU

I. Násobenie a delenie v obore násobilky

Násobenie a delenie v obore násobilky.

Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny, ...)

Počítanie spamäti. Automatizácia spojov.

Násobenie a delenie na kalkulačke v obore násobilky do 100.

Komutatívnosť násobenia (propedeutika).

Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou.

Násobenie a delenie ako vzájomne opačné matematické operácie (propedeutika).

Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie.

Riešenie jednoduchých slovných úloh typu: porovnanie podielom.

Riešenie slovných úloh, ktoré vedú k zápisu: $a + a \cdot b$; $a + a : b$; $a \cdot b + c$; $a \cdot b + c \cdot d$ (aj typy úloh z predchádzajúceho ročníka).

Tvorenie textov k numerickým príkladom

Slovné úlohy na priamu úmernosť (propedeutika).

Nepriamo sformulované slovné úlohy.

Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na násobenie a delenie v obore násobilky do 100.

Násobenie a delenie mimo oboru násobilky

Riešenie slovných úloh mimo oboru násobilky

II. Sčítanie a odčítanie v obore do 10 000

Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel do 10 000.

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 spamäti.

Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000 s využitím kalkulačky.

Sčítanie a odčítanie ako vzájomne opačné matematické operácie.

Počítanie so zaokrúhľovanými číslami.

Skúška správnosti riešenia.

Riešenie slovných úloh.

Riešenie všetkých typov jednoduchých a zložených slovných úloh v číselnom obore do 10 000.

Riešenie slovných úloh za pomoci zaokrúhľovania čísel.

Riešenie jednoduchých nerovníc.

III. Geometria a meranie

Rysovanie – základné zásady rysovania.

Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti, pomenovanie vrcholov a strán, dvojíc susedných strán.

Obvod štvorca (obdĺžnika) - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika).

Súčet a rozdiel dĺžok úsečiek.

Násobok dĺžky úsečky.

Rysovanie trojuholníka (ľubovoľného a ak sú dané dĺžky strán), pomenovanie jeho vrcholov a strán.

Meranie dĺžok strán trojuholníka s presnosťou na centimetre, na milimetre.

Obvod trojuholníka - (len ako súčet veľkosti strán, propedeutika).

Rysovanie ľubovoľnej kružnice a kruhu s daným stredom, kružnice a kruhu s daným stredom a polomerom.

Vlastnosti kruhu a kružnice.

Premieňanie jednotiek dĺžky.

Premieňanie zmiešaných jednotiek dĺžky.

Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka).

Kreslenie plánov stavieb z kociek.

IV. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie

Propedeutika pravdivých a nepravdivých výrokov.

Vytváranie stĺpcových diagramov z údajov získaných žiakmi.

Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika).

Riešenie nepriamo sformulovaných úloh.

Slovné úlohy s kombinatorickou motiváciou.

4. METÓDY A FORMY PRÁCE

Výchovné a vzdelávacie stratégie – formy a metódy práce:

- individuálny prístup, samostatná práca, skupinová práca, pokus-omyl
- pozorovacie metódy,
- rozhovor, rozprávanie, vysvetľovanie
- metóda praktických činností
- projektové metódy

PRIEREZOVÉ TÉMY

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj v základnom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, je praktická a má využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi utvárať praktické životné spôsobilosti/zručnosti.

- Sčítanie a odčítanie spamäti do 100
- Sčítanie a odčítanie spamäti do 100
- Viacciferné čísla
- Násobenie a slovné úlohy na násobenie
- Počítanie s kalkulačkou
- Polovice, tretiny, propedeutika zlomkov
- Riešenie jednoduchých slovných úloh typu porovnanie podielom
- Nepriamo sformulované slovné úlohy
- Slovné úlohy na priamu úmernosť

Multikultúrna výchova

Prierezová téma Multikultúrna výchova v základnom vzdelávaní umožňuje žiakom zoznamovať sa s rozmanitosťou rôznych kultúr, ich tradíciami a hodnotami. Na pozadí tejto rozmanitosti si potom žiaci môžu lepšie uvedomovať svoju vlastnú kultúrnu identitu, tradície a hodnoty.

- Obvody rovinných útvarov
- Úlohy na násobenie a delenie
- Obchodné úlohy
- Odčítanie s prechodom v slovných úlohách
- Čo má v matematike prednosť
- Počítanie so zátvorkami
- Odčítanie s prechodom, zápis čísla v desiatkovej sústave i s využitím kalkulačky
- Kruh a kružnica, rysovanie kružnice s daným stredom a polomerom

Environmentálna výchova

Prierezová téma Environmentálna výchova vedie jednotlivca k pochopeniu komplexnosti a zložitosti vzťahov človeka a životného prostredia, t.j. k pochopeniu nutnosti postupného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti a k poznaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti a k poznávaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti i každého jednotlivca.

- Násobenie a delenie číslami 4 a 8
- Počítanie bez prechodu
- Počítanie bez prechodu
- Rovinné útvary - Trojuholník

Mediálna výchova

Prierezová téma Mediálna výchova v základnom vzdelávaní ponúka elementárne poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Médiá a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov pre stále väčší okruh príjemcov

- Násobenie a delenie číslami 4 a 8
- Počítanie bez prechodu
- Počítanie bez prechodu
- Rovinné útvary - Trojuholník

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia sa sústreďuje najmä na utváranie pozitívnych postojov k svojmu organizmu, k svojmu zdraviu i k zdraviu iných a zachovania zdravia v bežných i krízových situáciách. Prostredníctvom tejto prierezovej témy sa dieťa učí vnímať svoj stav zdravia i choroby a vyjadriť dospelému pocity z vlastného ochorenia ako aj na elementárnej úrovni pomôcť druhým pri úraze alebo ochorení, napr., privolaním dospelého osoby.

- Násobenie a delenie číslami 4 a 8
- Počítanie bez prechodu
- Počítanie bez prechodu
- Rovinné útvary - Trojuholník

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Deti sa už v školskom veku stávajú účastníkmi cestnej premávky najčastejšie ako chodci, ako cyklisti, kolobežkári a korčuliari, ale aj ako cestujúci v osobnej i hromadnej doprave. Deti sú zraniteľné, nemajú z vývinového hľadiska ešte dobrý odhad vzdialenosti, preto by ešte nemali prechádzať cez cestu bez sprievodu starších detí alebo dospelých

- Výpočet aritmetického priemeru pre menší počet dát (propedeutika).
- Čítať a nakresliť stĺpcový diagram zo získaných údajov.
- Vypočítať aritmetický priemer pre menší počet primeraných dát.

Regionálna výchova

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

- Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel nad 10 000.
- Skúška správnosti riešenia.
- Riešenie jednoduchých slovných úloh s využitím edukačných programov
- Sčítanie s prechodom v slovných úlohách
- Čo má v matematike prednosť
- Stavba telies z kociek podľa vzoru a podľa plánu (obrázka).
- Kreslenie plánov stavieb z kociek.
- Riešenie aplikačných úloh a úloh
- rozvíjajúcich špecifické

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt.

- Vysvetliť použitú početnú operáciu pri úlohách s pojmami o koľko viac, menej, koľkokrát viac, menej
- Rysovanie štvorca a obdĺžnika v štvorcovej sieti
- Písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel nad 10 000.
- Skúška správnosti riešenia.
- Riešenie jednoduchých slovných úloh s využitím edukačných programov

5. UČEBNÉ ZDROJE :

Učebnica Matematiky pre 4. ročník ZŠ, RNDr. Pavol Černek, CSc., 2011

Pracovný zošit Matematiky pre 4. ročník ZŠ, RNDr. Pavol Černek, CSc., 2012

6. HODNOTENIE

Predmet bude hodnotený známkami podľa metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ

Informatická výchova 4. ročník

Počet hodín za týždeň: 1

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť hľadať riešenia problémových úloh a overovať ich v praxi s použitím IKT.

Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy informatiky a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Poslaním vyučovania informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a informáciami v počítačových systémoch. Vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej spoločnosti.

Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, medzipredmetových projektov, celoškolských programov. Oblasť informatiky zaznamenáva mimoriadny rozvoj, preto v predmete informatická výchova je potrebné dôkladnejšie sa zamerať na štúdium základných univerzálnych pojmov, ktoré prekračujú súčasné technológie. Dostupné technológie majú poskytnúť žiakom využívať technológie aj v praktickom živote.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzipredmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch.

Dôraz sa pri tom kladie nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači.

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je:

- ü zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote,
- ü prostredníctvom aplikácií primeraných veku žiakov získanie základných zručností v používaní počítača,
- ü precvičovanie v rámci medzipredmetových vzťahov pomocou rôznych aplikácií základné učivo z matematiky, slovenského jazyka a iných predmetov,

ü získavanie vedomostí za podpory edukačných programov,

ü rozvíjanie tvorivosti a estetického cítenia v rôznych grafických editoroch,

zvládnutie ovládania aplikácií, ktoré môžu žiaci využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači.

3. OBSAH UČEBNÉHO PREDMETU

Informácie okolo nás

Pojmy:

- textový dokument, čísla a znaky, slová, vety, jednoduché formátovanie
- zvuk, zvukový súbor, prehrávač, nahrávanie, efekty
- animácia

Komunikácia prostredníctvom IKT

Pojmy:

- e-mail, poštový program, e-mailová adresa, adresár
- www, webový prehliadač, odkaz, vyhľadávanie na webe, webová stránka
- bezpečnosť, zásady správania sa v prostredí internetu

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie

Pojmy:

- detský programovací jazyk, elementárne príkazy, program
- robotická stavebnica

Princíp fungovania IKT

Pojmy:

- základné periférie na ovládanie počítača
- mikrofón, slúchadlá

Informačná spoločnosť

Pojmy:

- informačné technológie (edukačné programy, komunikácia)
- voľný čas a IKT (počítačové hry, hudba, filmy)

4. METÓDY A FORMY PRÁCE

Pri vyučovaní informatickej výchovy uplatňujeme také metódy a formy vyučovania, ktoré podporujú

aktívny prístup k získavaniu nových poznatkov. Nadobudnuté poznatky využívame pri spracovaní

projektových úloh, v ktorých žiaci preukážu praktické ovládanie jednotlivých nástrojov a svoju

originalitu. Téma projektových úloh korešponduje s obsahom iných predmetov, tak aby sa uplatnili

medzipredmetové vzťahy.

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a

klímu triedy tak, aby sme splnili stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov.

Pri výučbe informatickej výchovy využívame tieto metódy a formy:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)

- výklad učiteľa
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia s využitím dataprojektoru)
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- kooperatívne vyučovanie (formy skupinového vyučovania)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové, zážitkové vyučovanie

PRIEREZOVÉ TÉMY

Enviromentálna výchova – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám vo voľnej prírode, starať sa o životné prostredie vo svojom okolí.

Enviromentálnu výchovu budem aplikovať do vyučovania pri týchto témach:

Informácie okolo nás: Skicár kreslenie prírody,

Princípy fungovania IKT : Opis a ilustrácia obľúbeného zvieratka

Osobný sociálny rozvoj – rozvíja u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebaopoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život, pestovať kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu. Rozvíja sa ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život.

Princípy fungovania IKT : Vonkajšie periférie počítača,

Informácie okolo nás: Textový dokument - projekt: Opis a ilustrácia osoby:

Prezentácie v MS Power Point

Komunikácia prostredníctvom IKT: Internet, Elektronická pošta, Princípy fungovania IKT, CD, DVD, USB,

Informačná spoločnosť: Informačno komunikačné technológie v škole,

Ochrana života a zdravia: – cieľom vzdelávania je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a tiež zdravia života iných ľudí.

Informačná spoločnosť: Bezpečnosť počítača, Voľný čas a internet,

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: – prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Komunikácia prostredníctvom IKT: Grafický editor - projekt: Opis a ilustrácia osoby,

Informácie okolo nás: Projekt: Plagát v textovom editore , Ročníkový projekt

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie: Prezentácie v MS Power Point, Prezentácie o sv. Cyrilovi a Metodovi

Mediálna výchova – cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno – vzdelávaciu a mravnú).

Komunikácia prostredníctvom IKT: Oboznámenie sa s nástrojmi na prezeranie a vyhľadávanie, využívanie internetu ako zdroja zábavy, Elektronická pošta – prijímanie a posielanie e- mailu

Postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie: Detský programovací jazyk, algoritmické hry,

Informácie okolo nás: Princípy fungovania IKT, CD, DVD, USB,

Multikultúrna výchova - cieľom prierezovej témy je rozvoj tolerancie, akceptácia kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti (v boji proti rasizmu, či xenofóbii).

Informačná spoločnosť: Voľný čas a hudba formou IKT,

Dopravná výchova (DOV) - výchova k bezpečnosti v cestnej premávke, ako chodcov a ako cyklistov

Informačná spoločnosť: Voľný čas a počítačové hry formou IKT

5. UČEBNÉ ZDROJE

- Učebnica informatickej výchovy
- E-learningová cvičebnica
- internetové stránky

6. HODNOTENIE PREDMETU

Predmet informatická výchova klasifikujeme. Hodnotenie prebieha v súlade s príslušným metodickým pokynom na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavame metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špecifickými potrebami.

Vzdelávacia oblasť: Človek a svet práce

Pracovné vyučovanie 4. ročník

Počet hodín za týždeň: 1 hod.

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet pracovné vyučovanie zahŕňa široké spektrum pracovných činností a technológií, vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k vytváraniu životnej a profesijnej orientácie žiakov. Vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých žiaci prichádzajú do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach.

Pracovné vyučovanie sa zameriava na praktické pracovné návyky a dopĺňa celé základné vzdelávanie o dôležitú zložku nevyhnutnú pre uplatnenie človeka v ďalšom živote a v spoločnosti. Tým sa odlišuje od ostatných predmetov a vzdelávacích oblastí. Predstavuje určitú protiváhu k ostatným predmetom. Predmet pracovné vyučovanie je založený na tvorivej spolupráci žiakov.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Ciele vzdelávacej oblasti Človek a svet práce na primárnom stupni vzdelávania Pri vymedzení cieľov primárneho vzdelávania pre oblasť Človek a technika vychádzame zo všeobecných požiadaviek vedecko-technickej gramotnosti i zo všeobecných cieľov primárneho vzdelávania. V tejto vzdelávacej oblasti môžeme uvažovať z hľadiska troch navzájom prepojených komponentov:

1. výchova vzťahu k technike (hodnoty, postoje),

2. výchova o technike (vedomosti),

3. výchova prostredníctvom techniky (skúsenosti, pracovné činnosti, zručnosti).

Základný vzťahový rámec pre určenie cieľov elementárneho vzdelávania oblasti Človek a svet práce vychádza z uvedených komponentov:

- V rovine hodnôt a postojov smeruje k: - poňatiu úlohy techniky v spoločnosti,
- uvedomenia si toho, ako technika ovplyvňuje náš život v rôznych životných situáciách (doma, v škole, pri cestovaní, pri hre, športe atd.),
 - bipolárnemu vnímanie techniky (technika môže pomáhať, ale aj ohrozovať zdravie život),
 - rozvíjaniu mravného vedomia a konania v súvislosti s využitím techniky,
 - rozvíjaniu osobnostných vlastností,
 - uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov,
 - vytváraní postojov k hodnotám vo vzťahu k práci človeka,
 - zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce,
 - rozvoju morálnych a vôľových vlastností (vytrvalosť a sústavnosť pri plnení zadaných úloh, vynakladanie úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku),
 - rozvoju asertivity pri presadzovaní vlastných názorov, postojov a citov,
 - rozvoju autonómnej pozície človeka (sebarealizácie, sebadôvery, sebazvedelávania atd.).

V rovine vedomostí smeruje k: - porozumeniu základným technickým problémom v kľúčových oblastiach techniky (materiály a technológie, komunikačné systémy, doprava a konštruovanie) na vekuprimeranej úrovni,

- poznaniu základných životných potrieb rastlín v rámci pestovateľských prác,
- poznaniu základnej techniky v domácnosti a bezpečnej manipulácii s ňou,

V rovine pracovných činností a zručností smeruje k: - získavaniu pracovných skúseností a zručností v kľúčových oblastiach techniky

- spôsobilosti kriticky používať informačné a komunikačné technické prostriedky
- získaniu pracovných zručností pri opracovaní technických materiálov
- spôsobilosti v oblasti konštruovania počnúc plánovaním až po prezentáciu produktu
- osvojenia si bezpečného využívania techniky v domácnosti
- pestovaniu a ošetrovaní základných druhov rastlín
- získavaniu všeobecne využiteľných pracovných skúseností
- využívaní vhodných pracovných prostriedkov v bežnom živote
- naučeniu sa pracovať v tíme
- poznaniu pravidiel bezpečnosti práce a k schopnosti poskytnúť pomoc pri úraze

3. OBSAH PREDMETU

TÉMA	OBSAH	VÝSTUP
1. Tvorivé využitie technických materiálov – 6		
Poznávanie vlastností materiálov	Papiera a kartón	Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením Vedieť ako sa strihá, trhá, skladá, lepí papier. Vytvárať priestorové a kruhové vystrihovačky, skladať origamy podľa náčrtu
	Textil	Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením Skúmať vlastnosti textílií podľa krčivosti, väzby, stehy na výšivkách, udržať Vytvárať výrobky s prvými stehmi, námetmi vyšívania s detskými motívmi,
	Drevo	Vedieť vytvoriť jednoduchý predmet riešením problémovej úlohy s uplatnením zvieratká, postavy, príbytky. Skúmať vlastnosti drevin, drevených predmetov v triede, poškodenie dreva
2. Základy		

konštruovania – 7		
Konštrukcie okolo nás	Konštrukcie okolo nás – mosty, budovy, zariadenia	Poznať základné symboly pri technickom náčrte (čo znamená plná a preruš). Vedieť urobiť technický náčrt. Poznať základné druhy a hlavné znaky ľudských obydlií. Poznať význam mostov a vedieť konštruovať mosty podľa určitých požiadaviek
	Zhotovenie objektov zo stavebníc alebo z rôznych technických materiálov	Vedieť vybrať vhodný materiál na konštrukciu určeného modelu. Vedieť navrhovať optimálne modely z hľadiska konštrukčného, technologického
Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie	Elektrický obvod	Poznať pojmy: elektrický prúd, elektrický obvod, zdroj, spotrebič. Vedieť zostaviť vybrané funkčné elektrické obvody podľa návodu.
	Zdroje elektrickej energie a ich vplyv na životné prostredie.	Rozlišovať vodivé a nevodivé materiály. Poznať spôsob ochrany pred zásahom silného elektrického prúdu.
Technické komunikačné prostriedky	Historické a moderné komunikačné prostriedky.	Oboznamovať ako sa komunikačné prostriedky využívajú. Učiť sa využívať komunikačné prostriedky.
Technika v doprave	Doprava, dopravné prostriedky	Poznať zásady bezpečnej mobility, bezpečnej jazdy na bicykli.
	Konštrukcia bicykla	Vedieť zistiť technický stav vlastného bicykla. Vedieť urobiť jednoduchú údržbu bicykla.
3. Starostlivosť o životné prostredie – 10		
Črepníkové rastliny a životné prostredie.	Poznanie a odborné pomenovanie črepníkových rastlín.	Založiť kútik živej prírody a využívať ho na pestovateľské činnosti, výskum. Pomenovať a poznať 10 druhov črepníkových rastlín.
	Ošetrovanie, pestovanie, rozmnožovanie črepníkových rastlín	Poznať ich nároky na základné životné podmienky a pestované druhy správ. Vedieť založiť jednoduchú množiareňku, poznať jej význam a využitie. Vedieť regulovať podmienky pre zakorenenie odrezkov. Poznať spôsoby vegetatívneho rozmnožovania rastlín pestovaných v KĽP. Vedieť odoberať a upravovať stonkové odrezky a listové odrezky. Vedieť zasadiť do črepníkov rozmnožené rastliny. Osvojiť si základy hydroponického pestovania rastlín
Poznanie úžitkových rastlín	Úžitkové rastliny a ich význam pre zdravie a výživu.	Poznať 10 druhov úžitkových rastlín, rozlišovať ich konzumné časti a využitie. Poznať význam úžitkových rastlín pre zdravie a výživu.

	Úžitkové rastliny a ich zatriedenie do pestovateľských skupín.	Spracovať vzorkovnicu semien . Poznať semená na základe vonkajších znakov.
	Pestovanie zeleniny z priamej sejby a z priesad	Poznať pestovanie zeleniny z priamej sejby (mrkva, hrach, reďkovka) Poznať význam predpestovania rastlín.
Pokusy a pozorovania	Podmienky klíčenia semien.	Vedieť založiť jednoduché pokusy na overenie základných životných podmienok V pravidelných intervaloch sledovať pokusné a kontrolné rastliny, zaznamerať výsledky pozorovaní a pokusov vyhodnotiť.
	Význam vody, tepla a svetla pre pestovanie rastlín.	
	Rýchlenie rastu rastlín teplotou.	
	Význam pestovateľských podmienok na zakorenenie stonkových a koreňových odrezkov (teplota, vlhkosť substrátu a vzduchu v množiareničke)	
	Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia (úprava stonky, výmena vody, výživno – dezinfekčné prípravky).	
Pestovanie vonkajších okrasných rastlín	Poznávanie vonkajších okrasných rastlín (letničky, dvojročné okrasné rastliny, trvalky).	Poznať 5 druhov nových vonkajších okrasných rastlín. Vedieť ich zatriediť do pestovateľských skupín (letničky, dvojročné okrasné

	Pestovanie letničiek z predpestovaných priesad (napr. aksamietnica), ich vysadzovanie do črepníkov, na záhony, ošetrovanie	Dopestovanie okrasných rastlín. Vedieť pomenovať a využívať náradie bezpečnej práce.
Rez a úprava kvetín do váz	Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie (pestované druhy, lúčne druhy). Výstavky okrasných rastlín.	Poznať vybrané druhy rastlín vhodných na aranžovanie.
	Zásady zberu, rezu, prenášania, úpravy, sušenia a uskladnenia rastlinného materiálu. Základné pravidlá výberu a aranžovania okrasných rastlín.	Poznať zásady rezu, prenášania a úpravy rastlinného materiálu
	Aranžovanie kvetov a doplnkovej zelene do váz a plochých misiek. Viazanie kytíc, vencov. Zásady ošetrovania rezaných kvetov. Výstavky výsledkov aranžovania.	Osvojiť základné pravidlá aranžovania a použitia pomocného materiálu. Aranžovanie kvetín a okrasných rastlín pri významných príležitostiach (viar udalosti).
4. Stravovanie a príprava jedla – 5		
Technika v kuchyni – význam	Technika v kuchyni	Vedieť pomenovať technické prostriedky v kuchyni. Vedieť ich význam pri príprave jedla.
Základné bezpečnostné	Bezpečnostné pravidlá	Vie udržiavať poriadok a čistotu pracovných plôch, dodržiava základy hygie Vie poskytnúť pomoc pri úrazoch v kuchyni.

pravidlá v kuchyni pre deti	v kuchyni pre deti.	
Výber, nákup a skladovanie potravín	Potraviny rastlinného a živočíšneho pôvodu. Typické potraviny v iných krajinách.	Vedieť roztriediť potraviny podľa pôvodu. Vedieť rozlišovať potraviny s ohľadom na zdravú výživu. Poznať niektoré typické potraviny niektorých krajín.
	Potraviny v supermarketoch, obalové materiály a identifikačné údaje pre spotrebiteľa.	Vedieť sa orientovať v informáciách na obale potravín.
	Príprava jednoduchého jedla	Vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm Žiak vie pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie
	Príprava narodeninovej torty	Vie samostatne pripraviť jednoduchý pokrm Žiak vie pripraviť stôl pre jednoduché stolovanie

5. Ľudové tradície a remeslá 5

Skúmanie vlastnej kultúry	Ľudové tradície	Žiak pozná zvyky a tradície svojej rodiny, okolia a krajiny, v ktorej žije. Žiak pozná význam hlavných sviatkov vlastnej kultúry. Žiak spoznáva iné kultúry v oblasti ľudových tradícií.
Tradície spojené s vianočnými a veľkonočnými sviatkami	Vianočné tradície	Žiak pozná význam Vianoc. Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu.
	Veľkonočné sviatky	Žiak pozná význam Veľkej noci. Vie zhotoviť produkt symbolizujúci túto tradíciu.
Spoznávanie ľudových remesiel	Ľudové remeslá vlastného regiónu.	Poznať minimálne jedno remeslo v regióne. Skúmať históriu remesiel regiónu.
	Zhotovenie produktov starých ľudových remesiel.	Zhotoviť produkt starých remesiel. Pri zhotovení používať rôzne druhy technických a prírodných materiálov: šúpolie, slama, rôzne druhy papiera.

4. ORGANIZAČNÉ FORMY A METÓDY

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov, taktiež materiálneho zabezpečenia. Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť motivačné metódy, ako je motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),

motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností.

Odporúča sa rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),

vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva),

rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov,

konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie,

hodnotenie javov, rozhodovanie),

beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),

demonštračná metóda (demonštrácia obrazov, modelov,),

pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov),

manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra),

inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

problémové metódy, ku ktorým patrí heuristická metóda (učenie sa riešením

problémov založenom na vymedzení a rozборе problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení)

projektová metóda (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité praktické aktivity (samostatná činnosť na základe inštruktáže)

pozorovanie dostupných procesov na podporu chápania vzájomné vzťahy a ich významu. Pri pozorovaniach treba uprednostniť živé objekty, klásť dôraz na

poznávanie a rozlišovanie organizmov podľa podstatných vonkajších znakov.

Z aktivizujúcich metód je vhodná diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému),

situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom

záujmov), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie),

didaktické hry (seba realizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti),

kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

PRIEREZOVÉ TÉMY

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj v základnom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, je praktická a má využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi utvárať praktické životné spôsobilosti/zručnosti.

- Vplyv ošetrovania rezaných kvetov na dobu ich kvitnutia
- Poznávanie okrasných rastlín vhodných na aranžovanie
- Papier a kartón
- Priestorové vystrihovačky
- Elektrický obvod
- Vtáčia búdka z dreva

Multikultúrna výchova

Prierezová téma Multikultúrna výchova v základnom vzdelávaní umožňuje žiakom zoznamovať sa s rozmanitosťou rôznych kultúr, ich tradíciami a hodnotami. Na

pozadí tejto rozmanitosti si potom žiaci môžu lepšie uvedomovať svoju vlastnú kultúrnu identitu, tradície a hodnoty.

- Ľudové tradície
- Remeslá
- Veľkonočné tradície
- Textil
- Textil – výrobok podľa strihu
- Konštrukcie okolo nás

Environmentálna výchova

Prierezová téma Environmentálna výchova vedie jednotlivca k pochopeniu komplexnosti a zložitosti vzťahov človeka a životného prostredia, t.j. k pochopeniu nutnosti postupného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti a k poznaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti a k poznávaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti i každého jednotlivca.

- Drevo
- Konštrukcie okolo nás
- Technika v kuchyni
- Hydroponické pestovanie rastlín
- Papier a kartón
- Poznávanie a ošetrovanie črepníkových rastlín
- Rozmnožovanie rastlín
- Pestovanie zeleniny z priamej sejby
- Pestujeme priesady okrasných rastlín
- Poznávanie vonkajších okrasných rastlín
- Význam podmienok na zakorenenie stonkových a listových odrezkov

Mediálna výchova

Prierezová téma Mediálna výchova v základnom vzdelávaní ponúka elementárne poznatky a zručnosti týkajúce sa mediálnej komunikácie a práce s médiami. Médiá a komunikácia predstavujú veľmi významný zdroj skúseností, zážitkov a poznatkov pre stále väčší okruh príjemcov

- Ľudové tradície

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia sa sústreďuje najmä na utváranie pozitívnych postojov k svojmu organizmu, k svojmu zdraviu i k zdraviu iných a zachovania zdravia v bežných i krízových situáciách. Prostredníctvom tejto prierezovej témy sa dieťa učí vnímať svoj stav zdravia i choroby a vyjadriť dospelému pocity z vlastného ochorenia ako aj na elementárnej úrovni pomôcť druhým pri úraze alebo ochorení, napr., privolaním dospelého osoby.

- Bezpečnostné pravidlá v kuchyni pre deti
- Potraviny rastlinného a živočíšneho pôvodu. Typické potraviny v iných krajinách.
- Elektrický obvod
- Klíčenie semien

Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke

Deti sa už v školskom veku stávajú účastníkmi cestnej premávky najčastejšie ako chodci, ako cyklisti, kolobežkári a korčuliari, ale aj ako cestujúci v osobnej i hromadnej doprave. Deti sú zraniteľné, nemajú z vývinového hľadiska ešte dobrý odhad vzdialenosti, preto by ešte nemali prechádzať cez cestu bez sprievodu starších detí alebo dospelých

- Doprava a dopravné prostriedky
- Konštrukcia bicykla

Regionálna výchova

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

- Ľudové tradície a remeslá
- Vianočné tradície
- Remeslá
- Ľudové tradície
- Veľkonočné tradície

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Prierezová téma spája jednotlivé kompetencie, ktoré chceme rozvíjať u žiakov – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, vytvoriť nejaký produkt.

- Historické a moderné komunikačné prostriedky
- Zhotovenie objektu zo stavebníc
- Ľudové tradície
- Textil
- Textil – výrobok podľa strihu

KLÚČOVÉ KOMPETENCIE:

Vzdelávanie v tejto oblasti smeruje k vytváraniu a rozvíjaniu kľúčových kompetencií žiakov tým, že vede žiakov k:

- pozitívnemu vzťahu k práci a k zodpovednosti za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce
- osvojení základných pracovných zručností a návykov z rôznych pracovných oblastiach, k organizácii a plánovaniu práce a k používaniu vhodných nástrojov, náradia a pomôcok pri práci i v bežnom živote
- vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh, k uplatňovaniu tvorivosti a vlastných nápadov pri pracovnej činnosti a k vynakladaniu úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku
- autentickému a objektívnemu poznávaniu okolitého sveta, k potrebnej sebadôvere, k novému postoju a hodnotám vo vzťahu k práci človeka, technike a životnému prostrediu
- chápaniu práce a pracovnej činnosti ako príležitosti k seberealizácii, sebavzdelávania a k rozvíjaniu podnikateľského myslenia.
- orientácii v rôznych oboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej a duševnej práce a osvojení potrebných poznatkov a zručností významných pre možnosť uplatnenie, pre voľbu vlastného profesijného zamerania a pre ďalšiu životnú a profesijnú orientáciu
- k schopnosti bezpečne sa správať v doprave a na komunikáciách
- k rešpektovaniu environmentálnych hodnôt a chápaniu recyklácie materiálov a produktov

6. HODNOTENIE

- verbálne (slovné)

- neverbálne (mimika, gestá)

Predmet PVC je klasifikovaný na vysvedčení známkami.

Pri hodnotení výsledkov práce žiaka sa postupuje v súlade s:

- a) výchovno-vzdelávacími požiadavkami vzdelávacích programov,
- b) požiadavkami na rozvoj všeobecných kompetencií,
- c) učebnými plánmi, učebnými osnovami a štandardami.

7. UČEBNÉ ZDROJE

Pracovné vyučovanie pre 4. ročník ZŠ, PhDr. Mária Kožuchová, Mgr. Zuzana Hirschnerová, Mgr. Anna Vorelová, 2003

Vzdelávacia oblasť: Umenie a kultúra

Výtvarná výchova 4. ročník

Počet hodín za týždeň: 1 hod.

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Predmet výtvarná výchova v sebe zahŕňa okrem tradičných a nových výtvarných disciplín aj ďalšie druhy vizuálnych umení ako: dizajn v jeho rôznych polohách (výrobkový, komunikačný, odevný, textilný, telový, vizuálnu reklamu), fotografiu, architektúru, elektronické médiá a multimédiá (video a film).

Na primárnom stupni výtvarná výchova plynulo nadväzuje na prirodzený záujem dieťaťa o výtvarné vyjadrovanie svojich predstáv, na bohatosť detskej fantázie a obrazotvornosti, zvedavosť a príťažlivosť objavovania nových možností, pretože výtvarné činnosti predstavujú pre väčšinu detí hravú činnosť a priamy prostriedok materializácie vlastných predstáv. Edukačný proces VV, ako proces tvorivý, zvyšuje nárok na vedomú operatívnosť s vyjadrovacími prostriedkami (používanie jazyka) v priebehu postupného dospievania žiaka: vedie žiaka od detskej spontánnosti k svojbytnému vyjadrovaniu – formuje vlastne spôsoby sebavyjadrovania (štýl) a vlastne postoje a hodnotiace názory. Edukačný proces pozostáva zo zložiek: vyjadrovacej a interpretačnej, výchovnej a vzdelávacej. Tieto zložky sa vo VV prelínajú, nemožno ich chápať izolovane. Uplatňujú sa tak, že jedna vyplýva z druhej. Výtvarné činnosti predstavujú zároveň poznávanie umenia a chápanie jeho zmyslu. Otvárajú tak žiakovi možnosti zaradiť sa do kultúrnej tradície na úrovni súčasného myslenia, možnosti jeho aktívneho začleňovania sa do kultúry.

Metodické východiská predmetu sú:

a) v zážitkoch procesov (formálnych, technických i myšlienkových) výtvarných a vizuálnych umení. Sú založené na súčasnom stave poznania vizuálnej kultúry. Žiak spracováva symboly, ktoré vizuálne vyjadrujú jeho predstavy a fantazijné koncepty, alebo sa odvolávajú na javovú stránku sveta (realitu). Spracováva ich mentálne (konceptualizuje ich, predstavuje si možný spôsob ich vyjadrenia) i formálne (pokúša sa svoj koncept realizovať v materiáloch prostredníctvom nástrojov a technik). To kladie vyššie nároky na senzomotorické a afektívne ciele predmetu a tým dopĺňa predmety v ktorých prevažuje kognitívny cieľ. Výtvarná výchova ma aj potenciál integrovať niektoré poznatky a procesy iných predmetov, pretože vo vizuálnom vyjadrovaní možno nachádzať analógie nielen s vyjadrovacími prostriedkami iných umení (hudba, literatúra, dramaticko-pohybové umenie) ale aj s mnohými prírodnými javmi, fyzikálnymi a biologickými procesmi, matematickými postupmi a pod. Preto môže VV vytvárať veľmi prospešnú spoločnú platformu aj pre zdanlivo vzdialené predmety a posilňovať medzipredmetové vzťahy. Predmet vytvára tiež priestor pre

synestetické vnímanie sveta, pre uplatnenie zmyslových modalít čuchu, hmatu a chuti, ktoré nie sú zahrnuté v tradičnom obsahu nášho vzdelávania.

b) v témach /námetoch zobrazovania, ktoré vnímame z hľadiska:

- osobnosti a veku žiaka,
- edukačných cieľov,
- kultúrno-spoločenskej reality.

Výtvarná výchova predstavuje z hľadiska obsahu vyučovania ako celku (kurikula) jedinečnú

možnosť tematizovať základné antropologické koncepty:

- koncepty časopriestoru (čas, priestor, pohyb, mierka, hĺbka, výška, šírka ...),
- kultúrne arche typy vyjadrovania prírody (živly, prírodné polarity, procesy...),
- kategórie estetického prežívania (krása, škaredosť, neurčitosť, drsnosť, jemnosť ...),
- kategórie uvedomovania si osobnej a kultúrnej identity (ja, iný, cudzinec, priateľ, postihnutý,...), kultúrne rozdielnosti vo vizuálnom vyjadrovaní sveta, vo vkuse a názoroch ľudí),
- kategórie efektivity (radosť, bolesť, smútok, náladu ...).

Na rozdiel od iných predmetov, ktoré sa zaoberajú niektorými z týchto tém (prírodoveda, čítanie, náboženská a etická výchova), VV angažuje osobnosť žiaka v inom zmysle: neučí sa o nich, ale vyjadruje ich, hľadá svoj spôsob ich vyjadrenia.

c) v reflexii diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa. Porozumenie jazyka a vyjadrovacím prostriedkom vizuálnych umení vychováva zo žiaka gramotného vnímateľa a používateľa vizuálnej kultúry. To ho jednak pripravuje na plnohodnotný život v prostredí v ktorom vizuálne znaky a komunikácia hrajú dôležitú a stále rastúcu úlohu (vplyv dizajnu, architektúry, reklamy, vizuálnych médií a multimédií), jednak umožňuje jeho začleňovanie do našej kultúrnej tradície, v ktorej zobrazovanie predstavuje objavovanie nových pohľadov na svet.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Ciele výtvarnej výchovy na úrovni primárneho vzdelávania sú:

Kognitívne ciele

Poznávať jazyk vizuálnych médií. Učiť ho poznať používať jazykové prostriedky, základné kompozičné princípy, vybrané techniky a procesy vizuálnych médií. Rozumieť im a tak zvyšovať uvedomenosť reflexie vizuálnej kultúry. Poznávať a vedieť pomenovať pôsobenie (výraz) umeleckých diel, svoj zážitok z nich. Poznať vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce žánre a niektoré štýlové obdobia.

Senzomotorické ciele

Rozvíjať tvorivosť. Umožniť žiakovi rozvíjať a kultivovať vnímanie, predstavivosť a fantáziu, podporovať a podnecovať jeho nápaditosť a tvorivú sebarealizáciu, prekonávanie konvenčných schém a inovovanie naučených myšlienkových a zobrazovacích vzorcov. Prostredníctvom výtvarnej výchovy rozvíjať tvorivosť v jej základných, všeobecne uplatniteľných princípoch. Formovať a rozvíjať gramotnosť (zručnosti) žiaka v oblasti vyjadrovania sa výtvarnými prostriedkami prostredníctvom vybraných médií, nástrojov a techník.

Socioafektívne ciele

Formovať kultúrne a postoje. Vychovávať žiaka smerom k vytváraniu si primeraných kultúrnych postojov, názorov a hodnotových kritérií; cez zážitok aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel uvádzať ho do poznávania hodnôt umenia

a kultúry – vo vzťahu k tradícií, ale na úrovni aktuálneho vnímania problematiky vyjadrovania sveta umením.

Formovať celistvú osobnosť. Prístupovať k osobnosti žiaka v jej úplnosti – rozvíjať čítanie, vnímanie, intuíciu, fantáziu, analytické myslenie a poznávanie, a taktiež formovanie a aktívne používanie zručností – to všetko prostredníctvom činnostného a zážitkového vyučovania.

Osnovy VV okrem toho podporujú medzipredmetové väzby, interdisciplinárnosť vyučovania, pri zachovaní špecifík spôsobu poznávania sveta prostredníctvom výtvarnej výchovy. Zapájajú citovosť, afektivitu, expresivitu a obrazovú konceptualizáciu, ktoré sú vlastné výtvarnému vyjadrovaniu, do vzťahu aj s inými, prevažne kognitívnymi predmetmi.

3. OBSAH UČEBNÉHO PREDMETU

Tematický celok – metodický rad	Témy
výtvarný jazyk /základné prvky výtvarného vyjadrovania	<u>bod</u> /hravé činnosti s bodmi <u>šrafúra, tieň/budovanie tvaru</u> a priestoru linkou, šrafovaním a tieňovaním, textúrami /predmetná kresba <u>farba</u> /farebné kontrasty: teplá-studená, tmavá-svetlá, doplnkové farby
výtvarný jazyk- kompozičné princípy a možnosti kompozície	<u>výstavba proporcií a tvarov v plošnom vyjadrení</u> / základy proporčnosti v kresbe <u>výstavba proporcií a tvarov v priestorovom vyjadrení</u> /základy proporčnosti v modelovaní
podnety výtvarného umenia	<u>impresionizmus,</u> krajinomalba /krajina ako žáner /variácie krajiny v rôznych atmosférach
podnety výtvarného umenia /výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia	<u>inšpirácia umením ďalekého východu (Čína, Japonsko), /</u> papierový objekt, kaligrafia
podnety filmu a videa	<u>filmový trik, kulisa</u>
podnety architektúry	<u>antropo- (zoo-, fyto-) morfná architektúra</u>

podnety dizajnu	<u>dizajn inšpirovaný organickými tvarmi</u> a telesnými funkciami <u>dizajn inšpirovaný slovom</u> (názvom)
podnety tradičných remesiel	<u>drotárstvo</u> /vytváranie z drôtu
elektronické médiá	<u>maľovanie prostredníctvom počítača</u>
porovnávacie, kombinačné a súhrnné cvičenia	<u>syntéza</u> rôznych typov obrazu a <u>zámena</u> prvkov a kompozície (krajiny a zátišia, príp. portréty) <u>možnosti zobrazovania motívu</u> / odklon od schém
podnety hudby	<u>hudba ako obraz tónov</u> , farebné tóny, farebné stupnice
podnety rôznych oblastí poznávania sveta	<u>podnety vlastivedy</u> : mapa ako výtvarný prejav
tradícia a identita /kultúrna krajina	výtvarná <u>reakcia na pamiatku</u> (monument) obce

4. METÓDY A FORMY PRÁCE

Vo vyučovaní výtvarnej výchovy na 1. stupni odporúčame v edukačnom procese použitie konkrétne týchto metód: reprodukčné metódy, aby si žiaci vytvorili zručnosti a návyky, metódy rozvíjania tvorivosti, metódy produktívne, heuristické metódy, výskumné metódy, analytické metódy, syntetické metódy, metódy slovné (metódy hovoreného slova, monológ, dialóg), metódy názorné (používanie ilustrácií, náčrtov, demonštrácia, modelovanie), praktické metódy (maľovanie, kreslenie, tupovanie, modelovanie, strihanie, trhanie, lepenie a iné...)

V širšom zmysle slova ako didaktické formy vyučovania výtvarnej výchovy môžeme použiť vyučovaciu hodinu v triede, vychádzku, exkurziu, vyučovaciu hodinu v počítačovej učebni. V užšom zmysle najčastejšie používame skupinové formy práce, ktoré zvyšujú kolektívnosť, humanizáciu a rozvíjajú aktivitu žiakov, učia pracovať v kolektíve. Ale aj samostatnú prácu, pri ktorej sa žiaci spoliehajú len na svoje zručnosti a schopnosti, tvorivosť. V niektorých prípadoch (vytváranie projektov, zhotovovanie jedného produktu) je na mieste využitie frontálnej formy práce, pri ktorej sa pracuje s celou triedou.

PRIEREZOVÉ TÉMY

- Enviromentálna výchova (ENV) – cieľom je, aby žiaci získali vedomosti, ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné – chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám, ale aj k zvieratám vo voľnej prírode, starať sa o životné prostredie vo svojom okolí.

Enviromentálnu výchovu budem aplikovať do vyučovania pri týchto témach:

VÝTVARNÉ HRY: Kreslenie na pokračovanie,
PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA: Krajinomalba / základy problematiky /
variácie v rôznych situáciách
/impresionizmus

POROVNÁVACIE, KOMBINAČNÉ A SÚHRNÉ CVIČENIA: Syntéza krajiny a
zátišia (portrétu...)

- Osobný sociálny rozvoj (OSR) – rozvíja u žiakov sebareflexiu (rozmyšľať o sebe), sebapoznávanie, sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život, pestovať kvalitné medziludzské vzťahy, rozvíjať sociálne zručnosti potrebné pre život a spoluprácu. Rozvíja sa ľudský potenciál žiakov, poskytuje im základy na plnohodnotný a zodpovedný život

VÝTVARNÝ JAZYK / ZÁKLADNÉ PRVKY VÝTVARNÉHO VYJADROVANIA:
Bod/hravé činnosti s bodmi, Farba/farebné kontrasty, VÝTVARNÝ JAZYK –
KOMPOZIČNÉ PRINCÍPY A MOŽNOSTI KOMPOZÍCIE: Materiálové a
tvarové kontrasty a súzvuky / textúra povrchov

PODNETY DIZAJNU: Dizajn inšpirovaný organickými tvarmi a telesnými
funkciami

VÝTVARNÉ HRY : Zábavná koláž (montáž, asambláž,roláž...)

PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA : Možnosti zobrazenia motívu / odklon od
zobrazovacích schém

- Ochrana života a zdravia: (OZO) – cieľom vzdelávania je poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti, praktické poznatky a formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a tiež zdravia života iných ľudí.
VÝTVARNÝ JAZYK / ZÁKLADNÉ PRVKY VÝTVARNÉHO VYJADROVANIA:
Bod/hravé činnosti s bodmi,
- Tvorba projektu a prezentačné zručnosti: (TBZ) – prierezová téma rozvíja u žiakov kompetencie tak, aby vedeli – komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine. Naučia sa prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

ROK SV. CYRILA MATODA NA SLOVENSKU: Maľovanie vierozvestcov na Slovensku

VÝTVARNÝ JAZYK – KOMPOZIČNÉ PRINCÍPY A MOŽNOSTI

KOMPOZÍCIE: Odklon od kompozičných schém,

- Mediálna výchova (MDV) – cieľom prierezovej tematiky je rozvinúť spôsobilosť zmysluplne, kriticky a selektívne využívať médiá a ich produkty (ako kvalitne plnia svoje funkcie, najmä výchovno – vzdelávaciu a mravnú).
PODNETY FILMU A VIDEOA: Filmový trik, kulisa
PODNETY ELEKTRONICKÝCH MÉDIÍ: Maľovanie prostredníctvom počítača

- Multikultúrna výchova (MUV) - cieľom prierezovej témy je rozvoj tolerancie, akceptácia kultúrnej rozmanitosti ako spoločenskej reality, rešpektu a prosociálneho správania a konania vo vzťahu ku kultúrnej odlišnosti (v boji proti rasizmu, či xenofóbii).

VÝTVARNÝ JAZYK/ZÁKLADNÉ PRVKY VÝTVARNÉHO VYJADROVANIA:
Šrafúra, tieň/budovanie tvaru a priestoru linkou, šrafovaním, tieňovaním,
textúrami

PODNETY VÝTVARNÉHO UMENIA: Zátišie,

VÝTVARNÉ ČINNOSTI INŠPIROVANÉ DEJINAMI UMENIA: Inšpirácia umením ďalekého východu (Čína, Japonsko, papierový objekt, kaligrafia, Vianoce vo svete

- Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RLK) – metóda využíva rôzne formy a metódy vyučovania, najmä besedy s ľuďmi rôznych zamestnaní, na poznávanie okolia Tisovca a jeho kultúrnych pamiatok a zapájanie žiakov do súťaží.

PODNETY ARCHITEKTÚRY: Antropo- (zoo-, fyto - morfná architektúra),

PODNETY TRADIČNÝCH REMESIEL: Drotárstvo /vytváranie z drôtu.

TRADÍCIA A IDENTITA/ KULTÚRNA KRAJINA: Výtvarná reakcia na pamiatku (monument) obce ,

5. UČEBNÉ ZDROJE

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: odborné publikácie k daným témam
encyklopédie

webové stránky (www.zborovna.sk)

Edukačné DVD vyučovania výtvarnej výchovy
materiálno-technické a didaktické prostriedky
pomôcky k jednotlivým vyučovacím jednotkám

6. HODNOTENIE PREDMETU

Predmet výtvarná výchova klasifikujeme. Hodnotenie prebieha v súlade s príslušným metodickým pokynom na hodnotenie žiakov základnej školy. Pri hodnotení a klasifikovaní žiakov so špecifickými potrebami dodržiavame metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov so špecifickými potrebami.

Vzdelávacia oblasť: Zdravie a pohyb

Telesná a športová výchova 4. ročník

Počet hodín za týždeň: 2 hod.

1. CHARAKTERISTIKA UČEBNÉHO PREDMETU

Zameranie telesnej výchovy v primárnej edukácii je dominantne na telesné, funkčné a pohybové zdokonaľovanie, čím sa prispieva k upevňovaniu zdravia, zdravotne orientovanej zdatnosti a pohybovej výkonnosti. Telesná výchova poskytuje elementárne teoretické a praktické vzdelanie z oblasti pohybu a športu, významne prispieva k psychickému, sociálnemu a morálnemu vývinu žiakov, prispieva k formovaniu kladného vzťahu k pohybovej aktivite a plní aj významnú kompenzačnú funkciu v procese edukácie.

Svojím zameraním má telesná výchova výnimočné a špecifické postavenie v rámci vzdelávania žiakov mladšieho školského veku. Využíva predovšetkým široké spektrum pohybových prostriedkov, ktoré prispievajú k celkovému vývinu osobnosti s akcentom na hrubú i jemnú motoriku. Prostredníctvom pohybu - pohybových cvičení, hier a súťaží pozitívne ovplyvňuje zdravotný stav žiakov.

2. CIELE UČEBNÉHO PREDMETU

Ciele telesnej výchovy v primárnej edukácii vychádzajú zo všeobecných cieľov vzdelávacej oblasti „Zdravie a pohyb“ platných pre celú školskú telesnú výchovu a zároveň postupné plnenie cieľov primárnej edukácie prispieva k naplneniu týchto všeobecných cieľov.

Všeobecné ciele vzdelávacej oblasti sú:

- stimulovať reč a myslenie počas telovýchovných činností,
- podporovať procesy sebapoznávania a sebakontroly pri aktívnej pohybovej činnosti,
- podporovať aktivitu, fantáziu a kreativitu žiakov pri pohybových aktivitách,
- formovať pozitívny vzťah k telesnej výchove, pohybovým aktivitám, športu,
- kultivovať pohybový prejav s akcentom na správne držanie tela,
- vytvárať podmienky pre optimálny rozvoj zdravotne orientovanej zdatnosti,
- podporovať získavanie poznatkov o otázkach vplyvu pohybu na zdravie,
- uplatňovať zásady hygieny a bezpečnosti pri pohybovej činnosti.

Hlavným cieľom telesnej výchovy v primárnej edukácii je pozitívna stimulácia vývinu kultúrnej gramotnej osobnosti prostredníctvom pohybu s akcentom na zdravotne orientovanú zdatnosť a radosné prežívanie pohybovej činnosti.

Ďalšie ciele sú:

Cieľ zameraný na osobnostný rozvoj

Mať vytvorenú elementárnu veku primeranú predstavu o vlastných pohybových možnostiach a pohybovou činnosťou prispievať k optimálnemu stupňu rozvoja osobnosti ako celku i po stránke kognitívnej, emocionálnej, sociálnej, morálnej.

Cieľ zameraný na zdravie

Vnímať zdravie a pohybovú aktivitu ako jeho nevyhnutnú súčasť pri formovaní vlastného zdravého životného štýlu a jeho uplatňovaní v každodennom živote. Formovať osobnú zodpovednosť za vlastné zdravie.

Cieľ zameraný na motoriku

Mať osvojené elementárne pohybové zručnosti a vytvorené pohybové návyky súvisiace so základnými lokomóciami, mať optimálne primerane veku rozvinuté pohybové schopnosti, preukazovať elementárne vedomosti a poznatky z telesnej výchovy a športu pri realizácii pohybových činností.

Cieľ zameraný na postoje

Prejavovať záujem o pohybové činnosti, prezentovať pozitívny vzťah k ich pravidelnej realizácii, aplikovať ich v každodennom živote.

3. OBSAH UČEBNÉHO PREDMETU

1. Základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti
2. Manipulačné, pohybové a prípravné športové hry
3. Kreatívne a estetické pohybové činnosti
4. Psychomotorické cvičenia a hry
5. Aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti

4. METÓDY A FORMY PRÁCE

V primárnej edukácii je úlohou školy zabezpečiť komplexný pohybový režim žiakov danej školy. Pre splnenie všetkých cieľov telesnej výchovy je potrebné realizovať tieto organizačné formy:

- ranné cvičenia (denne na začiatku 1. vyučovacej hodiny),
- telovýchovné chvíľky počas vyučovacích hodín (denne niekoľkokrát na všetkých predmetoch, keď učiteľ pozoruje u žiakov únavu resp. nekoncentrovanosť),

- rekreačné využívanie prestávok (denne predovšetkým cez veľkú prestávku využívať možnosti školského dvora, telocviční, voľných priestorov ap.). V prípade nepriaznivého počasia (nedá sa ísť von, v triedach a na chodbách je vydýchaný vzduch) zabezpečiť potrebu okysličovania organizmu 2 – 3 minútovými aktivizačnými cvičeniami na začiatku vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina telesnej výchovy (hlavná organizačná forma),
- vyučovacia hodina integrovanej telesnej výchovy (so spoluúčasťou žiakov zdravých a zdravotne oslabených v tom istom rozsahu ako riadna telesná výchova),
- pohybové aktivity v školskom klube (ako dôležitá súčasť popoludňajšie činnosti),
- záujmové krúžky na škole s pohybovým zameraním (výberová forma aktivít),
- školské športové súťaže – pravidelné i jednorazové,
- kurz základného plávania,
- škola v prírode (v rôznom ročnom období s aktívnym využitím sezónnych športových aktivít v prírode),
- cvičenia v prírode (2 x ročne v rozsahu po 4 hodiny v každom ročníku).

PRIEREZOVÉ TÉMY

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová téma Osobnostný a sociálny rozvoj v základnom vzdelávaní kladie dôraz na formatívne prvky, orientuje sa na subjekt i objekt, je praktická a má využitie v bežnom živote. Reflektuje osobnosť žiaka, jeho individuálne potreby a zvláštnosti. Jeho zmyslom je pomáhať každému žiakovi utvárať praktické životné spôsobilosti/zručnosti.

- Atletika
- Rýchly beh
- Hod loptičkou
- Skok do diaľky
- Vytrvalostný beh
- Gymnastická zostava
- Prípravné športové hry k basketbalu
- Prípravné športové hry k hádzanej.
- Vybíjaná
- Futbal
- Hádzaná
- Floorbal
- Hry v prírode, Zábavné pohybové hry
- Pohybové hry Základy športových hier (malá štafeta s loptou, horná prihrávka)
Zábavné pohybové hry

Multikultúrna výchova

Prierezová téma Multikultúrna výchova v základnom vzdelávaní umožňuje žiakom zoznamovať sa s rozmanitosťou rôznych kultúr, ich tradíciami a hodnotami. Na pozadí tejto rozmanitosti si potom žiaci môžu lepšie uvedomovať svoju vlastnú kultúrnu identitu, tradície a hodnoty.

- Pohybové hry (hry s loptami, štafeta s loptou)
- Zábavné pohybové hry
- Pohybové hry (rozvoj rýchlosti obratnosti a pohotovosti) Ľudové tance regiónu

- Cvičenia na rozvoj flexibility

Environmentálna výchova

Prierezová téma Environmentálna výchova vedie jednotlivca k pochopeniu komplexnosti a zložitosti vzťahov človeka a životného prostredia, t.j. k pochopeniu nutnosti postupného prechodu k udržateľnému rozvoju spoločnosti a k poznaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti a k poznávaniu významu zodpovednosti za konanie spoločnosti i každého jednotlivca.

- Tanečná predpríprava
- Skok do diaľky z miesta
- Skok do diaľky z rozbehu
- Hry v prírode, Zábavné pohybové hry
- Sezónne činnosti Zábavné pohybové hry
- Beh vytrvalostný
- Beh rýchlostný

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia sa sústreďuje najmä na utváranie pozitívnych postojov k svojmu organizmu, k svojmu zdraviu i k zdraviu iných a zachovania zdravia v bežných i krízových situáciách. Prostredníctvom tejto prierezovej témy sa dieťa učí vnímať svoj stav zdravia i choroby a vyjadriť dospelému pocity z vlastného ochorenia ako aj na elementárnej úrovni pomôcť druhým pri úraze alebo ochorení, napr., privolaním dospelého osoby.

- Základné povely
- Poradová príprava
- Hry v prírode – púšťanie šarkanov
- Prípravné športové hry k basketbalu
- Naťahovacie strečingové cvičenia
- Naťahovacie strečingové cvičenia
- Chôdza a beh
- Lezenie, plazenie a šplhanie
- Stoj na hlave
- Strečingové cvičenia
- Cvičenia na rozvoj flexibility
- Nácvik skoku cez gymnastickú kozu

Regionálna výchova

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova, ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

- Hry v prírode, Zábavné pohybové hry
- Tanečná predpríprava
- Tanečná predpríprava
- Hry v prírode – púšťanie šarkanov

5. UČEBNÉ ZDROJE

Školský vzdelávací program internet

6. HODNOTENIE PREDMETU

Predmet bude hodnotený známkami podľa metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ

